

15.4.2011

AMMATTIKORKEAKOULUJEN KIRJASTOYHTEISTYÖKONSORTION (AMKIT-KONSORTIO) TOIMINTAKERTOMUS 2010

1 Tiivistelmä

Toimintakertomusvuosi 2010 oli AMKIT-konsortion yhdeksäs toimintakausi. Konsortion jäsenenä oli 25 ammattikorkeakoulua. Korkeakouluverkossa tapahtuneet rakenteelliset muutokset vaikuttivat myös kirjastoihin ja siten myös konsortion rakenteeseen. Kirjastojärjestelmäyhteistyöhön osallistui 23 ammattikorkeakoulua.

Konsortio on osallistunut aiemman toimintansa mukaisesti kirjastojen verkkopalvelujen ja Suomen kirjastoverkon kehittämiseen. Konsortio on toiminut ammattikorkeakoulukirjastojen edustajana kirjastoverkossa osallistuen kirjastosektoreiden yhteistyöhön. Konsortion kautta on nimetty ammattikorkeakoulukirjastojen edustajat työryhmiin ja neuvotteluihin.

Kertomusvuonna konsortiolla on ollut edustus kahdessa laajassa opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeessa, RAKETTI-hankkeen JURE-projektissa ja Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen jaostotoiminnassa.

Kolmivuotisten pääkonttori-, OA- ja eAineistot-hankkeiden päätyttyä hankkeista syntyneet toiminnot jatkuivat konsortion omalla rahoituksella siten, että pääkonttoritehtävistä ja yleisistä yhteisistä asioista vastasivat koordinaattori ja osa-aikainen suunnittelija ja Theseus-tehtävistä kolme asiantuntijaa osa-aikaisesti amk-kirjastoissa. Lisäksi yhteisiä Voyager-tehtäviä varten rahoitettiin kolmen asiantuntijan työpanosta amk-kentältä.

Linnea2-konsortion kanssa suunnitellun yhteisen kirjastojärjestelmäkonsortion kariuduttua jatkettiin yhteistyötä yliopistokirjastojen kanssa seminaarityöskentelyn ja yhteistyön strategian valmistelun muodossa.

Konsortion oman strategian uudistaminen aloitettiin, vaikutusaika on 2011-2016.

Vuoden 2010 alusta alkaen tulivat voimaan konsortion kustannusten uudistetut jakomallit. Sekä kirjastojärjestelmä- että konsortiokustannukset jaetaan jäsenten kesken aiheuttamisperiaatteeseen pohjautuen.

Taloudellisesti merkittäviä yhteistyömuotoja olivat edelleen FinELib-aineistot ja -palvelut, Linnea-tietokannat ja Voyager-kirjastojärjestelmä, joihin opetus- ja kulttuuriministeriön keskitetyn rahoituksen lisäksi osoitettiin huomattavasti ammattikorkeakoulujen omaa rahoitusta.

Amkit.fi -verkkosivustoa on edelleen käytetty konsortion toiminnan esiintuojana ja verkkolehti Kreodin sisältöä on monipuolistettu ja ilmestymiskertoja lisätty. Toimintavuoden toisella puoliskolla otettiin käyttöön wiki-alusta, mikä osaltaan edesauttoi konsortiossa käynnistettyä toimintatapamuutosta, jonka tavoitteena on vahvempi avoin ja yhteisöllinen toimintakulttuuri.

15.4.2011

2 AMKIT-konsortion toiminta 2010

AMKIT-pääkonttori

Pääkonttorissa toteutettuja konsortion yhteisiä tehtäviä ovat toimintavuoden aikana olleet

- konsortion sisäisten sekä ARENE ry:n kirjastotoiminnan yhteistyöryhmän (KiTi-Pro) ja järjestelyvastuullisten kirjastosektorien välisten kokousten valmistelu ja dokumentointi
- toimintakertomuksen ja toiminta- ja taloussuunnitelman teko
- konsortion amk-maksuusuuslaskelmat, laskutuksen ohjeistaminen Metropolian taloushallintoon
- johtoryhmän avustaminen konsortiolta pyydettyjen lausuntojen laatimisessa
- tietojen kerääminen erilaisia tilastointeja varten
- arkistointi
- AMKIT-viestintätehtävät (mm. Kreodin taitto, amkit.fi -sivuston ylläpito ja kehittäminen, amk-kirjastot -postituslistan ja keskustelufoorumien ylläpito, tiedottaminen em. kanavien kautta, konsortion toiminnan esittely eri tilaisuuksissa)
- verkkokirjasto Theseuksen ylläpidon ja kehittämisen koordinointi
- konsortion työryhmien toimintaan osallistuminen ja ryhmiltä tulleiden toimeksiantojen toteuttaminen

Keväällä järjestettiin 15.4. Helsingissä pääkonttorin organisoimana [amk-kirjastojen yhteistyöseminaari](#), johon osallistui paikan päällä 9 henkilöä ja [etäyhteydessä](#) 13.

Pääkonttorissa työskentelivät toimintavuoden aikana koordinaattori ja osa-aikainen suunnittelija. Pääkonttorin kotipaikka on ollut Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Theseus-verkkokirjasto

Theseus on Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry:n tarjoama palvelu, joka syntyi kolmevuotisen Open Access -hankkeen tuloksena. Theseuksesta löytyy ammattikorkeakoulujen opinnäytetöitä ja julkaisuja. Verkkokirjaston käytännön hallinnointi siirtyi AMKIT-konsortiolle vuoden 2010 alussa.

Verkkokirjaston sivut on julkaistu kolmella kielellä, suomen ja ruotsin lisäksi englanniksi.

Theseuksen tekniikka perustuu avoimella lähdekoodilla toteutettuun julkaisuarkistosovellukseen (Dspace), jonka teknisestä ylläpidosta ja kehittämisestä on ARENE ry tehnyt sopimuksen Kansalliskirjaston kirjastoverkkopalveluyksikön kanssa. Sopimus yltää tällä hetkellä vuoden 2012 loppuun. Toimintavuoden aikana toteutettiin Dspace-päivitys, missä yhteydessä koodin muuttumisen vuoksi useat Theseukseen liittyvät sovellukset uudistettiin kokonaan.

Verkkokirjaston (<http://publications.theseus.fi>) etusivuna toimii erillinen sivusto (<http://theseus.fi>), minkä kautta Theseuksen sisältö tallennetaan ja mikä sisältää ohjeistusta ja taustatietoa.

Etusivun ylläpito ja verkkokirjaston pääkäyttäjätehtävät sisältyivät kertomusvuoden neljän ensimmäisen kuukauden ajan koordinaattorin tehtäviin. Toukokuun alusta konsortio

15.4.2011

nimesi ammattikorkeakoulukirjastoista kolme asiantuntijaa, joiden tehtävänä on ylläpito- ja pääkäyttäjätöiden lisäksi ollut tiedottaminen ja kehittäminen. Asiantuntijoille perustettu sähköpostilista (theseus.rukkaset@lists.metropolia.fi) on toiminut Theseukseen liittyvien toimenpidepyyntöjen osoitteena. Yhteydenotot kentältä ovat olleet päivittäisiä.

Kirjastojen Theseus-yhteyshenkilöille perustetulla sähköpostilistalla (theseus.yhteydenpito@lists.metropolia.fi) on tiedotettu ajankohtaisista asioista ja käyty keskusteluja yleisesti verkkokirjaston tiimoilta. Toisena tiedotuskanavana on toiminut [facebook-sivu](#).

Opinnäytteiden osalta Theseus on nyt otettu käyttöön kaikissa AMKIT-konsortioon kuuluvissa ammattikorkeakouluissa. Julkaisujen rinnakkaistallennus on aloitettu useassa ammattikorkeakoulussa, mutta se ei ole vielä saanut suurta kantavuutta ARENE ry:n [Open Access -julkilausumasta](#) huolimatta. Tallennusta on hidastanut ehdoton Shibbolethin käyttövaatimus sekä esimerkiksi puutteet tekijänoikeusohjeistuksessa, mihin ei toimintavuoden resurssien puitteissa ollut mahdollisuutta puuttua. Avuksi saatiin vuoden lopulla [Julkaisuarkistojen infrastruktuuri -hankkeessa](#) toteutettu [Rinnakkaistallentamisen käsikirja](#).

Kansalliskirjaston järjestämien kirjastoverkkopäivien yhteydessä järjestettiin 29.10. Theseus-sessio, jossa käsiteltiin ajankohtaisia asioita ja keskusteltiin kentän esiin tuomista kysymyksistä.

Theseuksen sisältö on karttunut huomattavasti kuluneen vuoden aikana. Ruuhkasesonkeina opinnäytteitä on julkaistu parhaillaan lähes 200 työn päivävauhdilla. Ruuhkasesonkien ulkopuolella uusien töiden keskiarvo on arviolta 30 päivässä. Käyttötilatot ovat myös kasvaneet voimakkaasti. Vuonna 2009 kokotekstejä ladattiin 665 004 kappaletta, 2010 latausmäärä ylsi lähes kolmeen miljoonaan (2 999 805). Theseuksen tilastoja seurataan [Simple Stats](#) -ohjelmalla ja Google Analyticsin kautta.

AMKIT-konsortio perusti toimintavuonna Theseukselle ohjausryhmän, jonka jäseniksi nimettiin ammattikorkeakouluista kirjastonjohtajien ja opettajien edustajat, Kansalliskirjastosta kirjastoverkkopalvelujen edustaja ja ARENE ry:stä kaksi edustajaa, joista toinen toimii ryhmän puheenjohtajana. Lisäksi konsortion Theseus-asiantuntijat, Kansalliskirjaston asiantuntija ja konsortion koordinaattori osallistuvat kokouksiin. Ohjausryhmä koontui toimintavuoden aikana kaksi kertaa, pöytäkirjat ovat esillä [amkit.fi -sivustolla](#).

Voyager-kirjastojärjestelmä

Voyager-asiantuntijoiden ryhmä perustettiin jatkamaan tekniikkaryhmän työtä. Voyager-asiantuntijoiden tehtävänä on toimia linkkinä ammattikorkeakoulukirjastojen sekä Kansalliskirjaston ja CSC – Tieteen tietotekniikan keskuksen välillä. Vuoden aikana toiminta painottui Voyagerin 7-version päivitykseen ja uusiin ominaisuuksiin perehtymiseen. Uuden version käyttöönoton yhteydessä Voyager-asioiden viestintä siirtyi [wikiin](#). Asiantuntijaryhmässä oli yksi kirjastonjohtaja ja kaksi järjestelmien ylläpitäjää.

Asiantuntijaryhmän jäseniä osallistui CSC-laatupalaveriin, joita oli vuoden aikana neljä kertaa. Näissä käytiin läpi M9000-palvelimen toimintaa.

Tomcat-käyttöliittymän käyttöönoton seurauksena palvelin ruuhkautui syksystä alkaen pahoin, ongelman ratkaisemiseksi hankittiin lisäkapasiteettia. Marraskuussa järjestettiin AMK-kirjastojärjestelmien ylläpitäjille suunnattua Voyagerin Tomcat-käyttöliittymään liittyvää Julkaisurekisteri-koulutusta.

15.4.2011

Kansalliskirjaston ja Amkit-konsortion välille perustettiin Voyager-ohjausryhmä, joka seuraa, mitä palvelua ja kehittämistä AMK-kirjastot saavat Kansalliskirjastosta OKM:n myöntämää 1 htv:n rahoitusosuutta vastaan. Ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana kerran.

Vuoden aikana osallistuttiin IGeLU-konferenssiin Belgian Ghentissä. Amkit-konsortio ja Lahden ammattikorkeakoulu ovat IGeLUn jäseniä.

Ammattikorkeakoulujen Voyager-kirjastojärjestelmään liittyvät maksuosuudet ja opetus- ja kulttuuriministeriön tuki on esitetty liitteessä 4. Kustannusten jaossa toteutettiin konsortion uutta, aiheuttamisperiaatteeseen pohjautuvaa mallia.

Nelli-portaali (National Electronic Library Interface) ja Kansallinen digitaalinen kirjasto -hanke (KDK)

Nelli-portaaleita ylläpidettiin edellisvuosien malliin yhteistyössä Kansalliskirjaston kanssa. Sekä MetaLibiin että SFX:ään tuli uusia versioita. Nelliin palvelinasioita käsiteltiin CSC-laatupalaverissa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön [Kansallinen digitaalinen kirjasto](#) -hanke eteni vuoden aikana suunnitelmien mukaan.

Amkit-konsortiolla oli edustaja KDK:n saatavuusjaostossa. Jaostossa oli edustajia paitsi kaikilta kirjastosektoreilta myös erilaisista museoista ja arkistoista. Saatavuusjaostossa käsiteltiin vuoden kuluessa järjestelmän hankintaa, pilotointia, formaattimuunninta, viestintää ja koulutusta, konsortion perustamista, asiakasliittymän kansallista näkymää, Europeanaa sekä käytettävyytutkimusta. Kesällä asiakasliittymän tekniseksi järjestelmäksi valittiin ExLibriksen Primo ja pilotti alkoi loppuvuodesta. KDK:n asiakasliittymän pysyvää hallinnoinnista vastaa hankekauden jälkeen Kansalliskirjasto.

Elektroniset aineistot

Konsortion johtoryhmä valmisteli opetus- ja kulttuuriministeriön FinELib -aineistotuen jakoesityksen konsortion syksyn yleiskokoukselle vuoden 2011 osalta. Tuen jaossa on pyritty mahdollisimman hyvin huomioimaan koulutusalojen tasapuolisuus. Muita tuen jakoperiaatteita ovat kotimaisuus ja aineiston monipuolinen käytettävyys eri aloilla, lisäksi tuettavassa aineistosopimuksessa pitää olla mukana vähintään kuusi ammattikorkeakoulua. Tukea ei myöskään haluta katkaista kesken sopimuskauden.

Amk-kirjastoilla oli FinELibin ohjausryhmässä yksi edustaja ja FinELibin konsortiorryhmässä kaksi edustajaa sekä asiantuntijaryhmissä useita ammattikorkeakoulukirjastojen edustajia. [FinELib-verkkosivut](#) ovat apuna ajankohtaisten asioiden seurannassa.

FinELib-aineistojen ja -palvelujen rahoitus vuodelta 2010 on esitetty liitteessä 5.

Asiakastytyväisyyskysely

Toimintakertomusvuonna järjestettiin järjestyksessään neljäs ammattikorkeakoulujen asiakastytyväisyyskysely. Vuoden 2010 käyttäjäkysely on järjestyksessään toinen, jonka Kansalliskirjasto organisoivat valtakunnallisesti useamman kirjastosektorin yhteisenä ky-

15.4.2011

selynä. Kansalliskirjaston kilpailutuksen seurauksena kyselyn toimittaja vaihtui ja se aiheutti ongelmia ammattikorkeakoulukirjaston tulosten vertailuihin aikaisempiin vuosiin nähden. Kyselylomakkeeseen oli ammattikorkeakoulujen osalle jäänyt tekninen virhe, jonka seurauksena kaikki vastaajat eivät saaneet vastataksaan kaikkia kysymyksiä. Konsortion johtoryhmä on reklamoinut virheestä kyselyn toteuttajataholle.

Asiakastyytyväisyyskysely järjestettiin maaliskuussa. Ammattikorkeakoulukirjastojen palveluja arvioi yhteensä 13 259 asiakasta. Kukin ammattikorkeakoulukirjasto pystyi analysoimaan omaa osuuttaan ja pyydettyä sai myös raakadatan käyttöönsä. Kansalliskirjasto teki yhdessä toimittajan kanssa [yhteenvetoon koko sektorin vastauksista](#).

Konsortion työskentelytapojen kehittäminen

Toimintakertomusvuoden keväällä johtoryhmä teki päätöksen, että konsortion toimintatapoja lähdetään määrätietoisesti muuttamaan enemmän verkossa tapahtuvaan yhteisöllisen työskentelyn suuntaan.

Konsortion johtoryhmän ensimmäinen etäkokous pidettiin kesäkuussa 2006. Sen jälkeen kokouksia on pidetty vaihtelevasti, mutta kaikkina vuosina etäkokouksia on kuitenkin ollut. AMKIT-konsortion viestintäryhmä piti ensimmäisen etäkokouksensa syyskuussa 2008, minkä jälkeen käytäntö on vakinaistunut enimpään osaan kokouksista.

AMKIT-konsortiolle perustettiin wiki Hämeen ammattikorkeakoulun Confluence-alustalle keväällä 2010. [AMKIT-wiki](#) on suurimmaksi osaksi kaikille avoin. Sinne perustettiin kaikille konsortion työryhmille omat sivut, joiden muokkausoikeudet on rajattu lähtötilanteessa yleensä työryhmäläisiin. Koska suurimmalla osalla ammattikorkeakouluista on jo käytössä Shibboleth-tunnistus, niin suurin osa tarvittavista käyttäjätunnuksista saadaan generoitua suoraan Shibboleth-kirjaumisesta. Eri työryhmät ehtivät toimintavuoden aikana vaihtelevasti ottaa wikiä käyttöön. Vuoden lopussa noin 50 henkilöllä oli muokkausoikeudet AMKIT-wikiin.

Wiki-työskentelyn lisäksi konsortion työryhmiä ohjeistettiin muokkaamaan toiminta- ja kokoustapojaan niin, että myös työryhmiin kuulumattomat voivat osallistua kokouksiin ja työryhmässä käytävään keskusteluun. Käytännössä siis toimintaa tulee suunnata avoimien etäkokousten ja wikin käytön suuntaan.

Konsortion työryhmät

Toimintavuoden aikana työryhmistä kokoontuivat laaturyhmä, luettelot ja viestintäryhmä. Johtoryhmän päätöksestä kaikkien edellisen kauden ryhmien toiminta päättyi elokuun lopussa ja konsortion työryhmät uudistettiin loppusyksyllä. Uudet ryhmät nimitettiin syksyllä kaudeksi 2010-2012.

Laaturyhmä

Laaturyhmä selvitteli alkuvuodesta ammattikorkeakoulujen asiakaskyselyn ja Kansalliskirjaston suunnitteleman kaikille kirjastosektoreille kohdennetun käyttäjäkyselyn vertailevuutta ja laati Kansalliskirjaston kirjastoverkkopalveluille esityksen kyselyn sisällöstä.

15.4.2011

Luettelointiryhmä

AMK-luettelot kokoon tuivat kaksi kertaa vuoden aikana. Ryhmä käsitteli v. 2009 luettelointikyselyn tuloksia ja evästi loppuraportin tekijöitä. Luettelointikyselyn loppuraportti valmistui kesäkuussa 2010, jolloin se myös lähetettiin AMKIT-konsortion johtoryhmälle.

Luettelointiryhmän kokouksia valmisteltiin ja ajankohtaista keskustelua käytiin AMKIT-konsortion keskustelufoorumi-alustalla. Ryhmän alaryhmänä toimi ammattikorkeakoulujen musiikkiluetteloiden ryhmä Ammus, jonka edustaja osallistui luettelointiryhmän kokouksiin. Syksyn aikana jatkettiin luetteloinnin verkkokurssin työstämistä.

Viestintäryhmä

Vuoden aikana tuotettiin englanninkielistä materiaalia, mm. konsortion logo, esite, roll-up ja Theseus-posteri, jotka olivat esittelyssä IFLAssa Göteborgissa. Fakta-Amk -käsikirjaan tuotettiin mainos Theseuksesta ja Nellistä. Kreodista, Theseuksesta ja konsortion toiminnasta tuotettiin postereita, jotka olivat esillä Savonlinnan amk-kirjastopäivillä. Päivien yhteydessä järjestettiin myös sosiaalisen median paja, jonne osallistui noin 70 kirjastolaista. Vuoden aikana Kreodia julkaistiin kolme numeroa.

Viestintäryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa fyysisesti ja neljä kertaa verkossa, joista viimeinen oli avoin viestinnästä kiinnostuneille amk-kirjastolaisille. Ryhmä pyrki siten edistämään konsortion toimintaa avoimena e-työskentely -yhteisönä.

AMK-kirjastopäivät

Vuoden 2010 amk-kirjastopäivät vietettiin 9.-10.6. Savonlinnassa Kymenlaakson, Mikkelin ja Saimaan ammattikorkeakoulujen kirjastojen organisoimana.

Teemoina päivillä olivat kirjastolaisen identiteetti ja kirjastotyön tulevaisuus. Ohjelma oli sekä kansallista että kansainvälistä ja työryhmätyöskentely järjestettiin höyrylaivaristeilyllä kokouspaikkakunnalta Retrettiin. Osallistujia päivillä oli n. 230.

Yhteistyö ammattikorkeakoulukirjastojen johtajien kanssa

Kirjastonjohtajien kokouksissa ja seminaareissa on vuoden aikana käsitelty mm. ammattikorkeakoulukirjastojen strategiaa, yhteistyötä yliopistokirjastojen kanssa ja konsortion 10-vuotisjuhlaseminaarin valmistelua. Kirjastonjohtajien kokouksen työvaliokunnassa ja konsortion johtoryhmässä on ollut yhteisiä jäseniä.

Yhteistyö Kansalliskirjaston ja Varastokirjaston kanssa

Kansalliskirjasto

Ammattikorkeakoulukirjastoilla on edustus FinELibin ohjaus- ja konsortiorhmässä. Niiden lisäksi Kansalliskirjaston johtokunnassa on ammattikorkeakoulukirjastosta tuleva jäsen ja varajäsen. Vuoden aikana osallistuttiin Kansalliskirjaston järjestämiin ammattikorkeakoulukirjastoille suunnattuihin asiantuntijakokouksiin, jotka korvasivat aiemmat Nelli-projektipäällikkö- ja muut vastaavat kokoukset.

15.4.2011

Kansalliskirjaston johtokunnan tehtäviksi valtioneuvoston asetuksessa on määritetty tehdä esitys kirjaston johtosäännöksi ja talousarvioksi Helsingin yliopistolle, vahvistaa kirjaston toiminta- ja taloussuunnitelma ja ratkaista muut kirjaston toiminnan kannalta laajakantoiset asiat. Toimintakertomusvuonna johtokunta kokoontui 5 kertaa, [pöytäkirjat](#) ovat esillä Kansalliskirjaston verkkosivuilla.

Opetus- ja kulttuuriministeriö teetti toimintakertomusvuonna kansainvälisen arvioinnin Kansalliskirjaston toiminnasta. AMKIT-konsortioista arviointiryhmän haastateltavina olivat johtoryhmän puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Arvioinnin tulos julkistetaan vuonna 2011.

FinELibin ohjausryhmässä on jäsenorganisaatioiden edustaja sekä johdosta että kirjastoista. Siten ammattikorkeakouluistakin on ohjausryhmässä jäsenenä sekä rehtori että kirjaston johtaja. Ohjausryhmän tehtävänä on vastata FinELib-konsortion toiminnan linjauksista ja arvioida vuosittain toiminnan vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja tuloksellisuutta. Toimintakertomusvuonna ohjausryhmä on mm. hyväksynyt päivitetty lisensiointiperiaatteet, päättänyt kohdentaa vuoden 2011 käyttäjäkyselyn yliopistojen ja tutkimuslaitosten tutkijoille sekä valinnut rakenteellisen kehittämisen piloteiksi Tampereen ja Helsingin yliopistot.

FinELibin konsortior ryhmässä on kaksi ammattikorkeakoulukirjastojen edustajaa. Konsortior yhmän tehtävänä on tehdä esityksiä Kansalliskirjastolle ja FinELibin ohjausryhmälle. Toimintakertomusvuoden aikana konsortior yhmä on kokoontunut neljä kertaa. Toimintavuoden aikana konsortior yhmässä on käsitelty mm. Kansalliskirjaston kirjastoverkkopalvelujen kirjastoille suunnatun palvelukyselyn tuloksia FinELibin osalta, lisensiointiperiaatteiden uusimista, rakenteellisen kehittämisen pilotteja, vuoden 2011 käyttäjäkyselyä sekä ajankohtaisia asioita aineistohankinnoista ja Nelli-portaalista.

Digitaalisen kirjaston ohjausjärjestelmän vaikuttavuuden arviointiryhmässä on kaksi ammattikorkeakoulukirjastojen edustajaa. Ryhmän [tehtäviä](#) ovat muun muassa johtamisen työkalujen kehittäminen kirjastoille, elektronisen toimintaympäristön mittaamisen kehittäminen ja keskitettyjen palvelujen mittaaminen. Kertomusvuonna ryhmä valmisteli esityksen kirjastotoiminnan arvioinnissa käytettäväksi mittaripaketiksi ja teki kirjastosektoreille kyselyn digitaalisten kirjastopalvelujen mittaamisesta. Tieteellisten kirjastojen yhteistilaston (KITT) kehittämissuositukset lähetettiin kirjastosektoreille lausuntokierrokselle ja saatujen vastausten perusteella tilaston sisältöä uudistetaan KITT2-versiossa.

Kirjastosektorien puheenjohtajat ja sihteerit (AMKIT-konsortiolta koordinattori) ovat tavanneet kaksi kertaa Kansalliskirjaston johtajan ja kirjastoverkkopalvelujen johtajan kanssa ajankohtaisten asioiden puitteissa. [Kokousten muistiot](#) ovat esillä Kansalliskirjaston verkkosivuilla.

Varastokirjasto

Ammattikorkeakoulukirjastoilla on edustus Varastokirjaston johtokunnassa. Vuonna 2010 johtokunta kokoontui neljä kertaa. Ammattikorkeakouluista Varastokirjastoon siirretyn aineiston osuus on 5 % ja kaukolainapyyntöjen osuus 7 % koko kirjastoverkosta. Kaikkien kirjastojen jäljenteiden osuus pyynnöistä oli 37,7 %, joka on hiukan edellistä vuotta alhaisempi. Jäljenteistä 81 % meni tieteellisiin kirjastoihin. Yhteislainausta käytti kuusi ammattikorkeakoulukirjastoa.

15.4.2011

Toimintavuoden aikana Varastokirjastosta väheni 1,5 henkilötyövuotta. Henkilötyövuosien väheneminen näkyi erityisesti aineiston käsittelyssä.

Keskeistä vuoden 2010 toiminnassa olivat muun muassa Kansalliskirjaston ja Varastokirjaston yhteistyön kehittäminen, Varastokirjaston lisätilojen suunnittelu sekä kirjastojen aineistojen yhteiskäytön kehittäminen.

Yhteistyö kirjastosektorien kesken

Yliopistokirjastojen ja ammattikorkeakoulukirjastojen johtajien yhteiset neuvottelupäivät pidettiin Tritoniassa Vaasassa 9.-10.2. Tulevaisuusfoorumi-teemalla. Suomen yliopistokirjastojen neuvoston työvaliokunta ja AMKIT-konsortion johtoryhmä kokoontuivat yhteisesti kerran toimintavuonna 30.8. Muihin kirjastosektoreihin yhteys on ollut henkilö- tasoista, yhteiskokouksia ei kertomusvuonna ole ollut.

Kirjastot.fi

Yleisten kirjastojen keskuskirjasto eli Helsingin kaupunginkirjasto koordinoi kaikille verkkokäyttäjille avointa tiedonhaun ja kirjastopalveluiden kokonaisuutta, joka kanaviensa kautta tuo esiin koko kirjastoverkon aineistot ja osaamisen. Kirjastot.fi kehitti palvelujaan vuoden aikana muun muassa uudistamalla www-sivustonsa ja Frank-monihaun. Kirjastokaista aloitti toimintansa uudistuneena palveluna. Konsortio antoi lausunnon kirjastotietokannan kehittämisen konseptimäärittelystä. AMKIT-konsortiolla on Kirjastot.fi:n ohjausryhmässä edustaja, joka raportoi hankkeesta konsortion johtoryhmälle.

Raketti-hanke

Vuonna 2008 käynnistynyt [RAKETTI-hanke](#) (RAkenteellisen KEhittämisen Tukena Tieto- ja hallinto) on korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön yhteinen hanke, jonka tavoitteena on korkeakoululaitoksen ohjauksessa ja vaikuttavuuden seuraamisessa sekä korkeakoulujen sisäisessä johtamisessa tarvittavan tiedon sekä käytössä olevien IT-ratkaisujen laadun, yhteen toimivuuden ja käytettävyyden edistäminen kansallisella tasolla. Hanketta koordinoi CSC – Tieteen tietotekniikan keskus ja opetus- ja kulttuuriministeriö rahoittaa alkuvaiheen kustannukset.

Toukokuussa 2009 Raketti-hankkeen ohjausryhmä perusti osahankkeen TUTKI ja käynnisti sen alaisuudessa julkaisurekisteripalvelujen toteuttamiseen tähtäävän projektin (JURE). JURE-projektille perustettiin oma laaja-alainen sisältöosaajista koottu ohjausryhmä, jossa AMKIT-konsortiolla on edustus. JURE-projektin tavoitteena on korkeakoulujen kansallisen julkaisutietojärjestelmän toteuttaminen.

Vuoden 2010 aikana JURE-projektissa toimi 3 työryhmää: sisältötyöryhmä, sitaatioindeksityöryhmä ja tieteenalatyöryhmä. Niiden lisäksi loppuvuodesta toimi pilottiryhmä. Työryhmissä ratkottiin osa-alueittain kansalliseen julkaisutietojärjestelmään liittyviä kysymyksiä. AMKIT-konsortiolla oli edustus sisältö- ja tieteenalatyöryhmissä ja pilottiryhmässä. JURE-projektin etenemistä voi seurata [projektin verkkosivuilta](#).

15.4.2011

Yhteistyö ARENE ry:n kanssa

ARENE ry:n asettaman Kirjastotoiminnan yhteistyöryhmän (KiTiPro) tehtävänä on välittää tietoa ammattikorkeakoulujen kirjastoasioista ARENE ry:lle ja toimia linkkinä opetus- ja kulttuuriministeriöön. Ryhmän kokoonpano muuttui vuoden alkupuolella. Uudessa kokoonpanossaan ryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Kokouksissa käsiteltiin mm. rakenteellisen kehittämisen suuntauksia, AMKIT-konsortion pääkonttorin kotipaikkaa, kirjastojen kansallista yhteisluetteloa ja konsortion seuraavaa strategiaa. Kokouspöytäkirjat ovat saatavissa amkit.fi -sivujen sisäisillä sivuilla.

Kansainvälinen toiminta

Kertomusvuonna konsortion edustajia osallistui IGeLU-konferenssiin (Ghent) ja IF-LA2010 -konferenssiin (Göteborg), jossa oli esillä konsortion poster-esitys "Theseus Encourages Enterprises to Open Access". Suomessa järjestettävän IFLA2012-konferenssin kansallisen järjestelykomitean työ alkoi toimintavuonna, siinä ja VIESTINTÄ-ryhmässä on konsortiolla edustajat.

3 AMKIT-konsortion toimielimet

Konsortion yleiskokous

Yleiskokous kokoontui toimintavuonna kaksi kertaa: vuosikokous 22.3. Tampereen ammattikorkeakoulussa ja syksyn yleiskokous 26.11. myös Tampereella Hotelli Victorian tiloissa. Merkittävimpinä päätösasioina vuosikokouksessa olivat sääntömääräiset asiat (henkilövalinnat, toimintakertomuksen sekä toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen) ja tavoitesopimuskauden 2010-2012 toiminnan suunnittelu sekä kustannustenjakomallien uudistaminen. Vuosikokouksen yhteydessä Tuija Raaska CSC – Tieteen tietotekniikan keskuksesta esitteli Raketti-hankekokonaisuutta.

Ammattikorkeakoulujen nimeämät yleiskokousedustajat on esitetty liitteessä 1 a.

Konsortion johtoryhmä

Johtoryhmä vastasi kirjastoyhteistyöstä käytännön tasolla ja valmisteli asiat konsortion yleiskokoukselle. Johtoryhmä asetti asiantuntija- ja projektiryhmiä (liite 1 b) ja seurasi ryhmien toimintaa. Lisäksi johtoryhmä nimitti tai esitti asiantuntijoita kirjastoalan yhteistyöryhmiin (liite 2). Johtoryhmä kokoontui 11 kertaa. Kokouksista neljä oli etäkokouksia ja yksi sähköpostikokous. Johtoryhmän antamat lausunnot ja esitykset on lueteltu liitteessä 3.

Johtoryhmän kokoonpano on esitetty liitteessä 1 b.

15.4.2011

Yhteiset henkilöresurssit

Konsortion tehtäviin oli toimintavuonna palkattuna koordinaattori (1 htv), osa-aikainen suunnittelija (0,25 htv), kolme Theseus-asiantuntijaa (yhteensä 0,5 htv) ja kolme Voyager-asiantuntijaa (yhteensä 0,25 htv). Konsortion kotipaikka ja pääkonttori sijaitsee Metropolia Ammattikorkeakoulun Leppävaaran yksikössä. Yhteiset konsortiokustannukset on esitetty liitteissä 6 ja 7.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella oli yhteisiä henkilöresursseja Kansalliskirjastossa (FinELib-palvelut 1 htv, Nelli-palvelut 1 htv, kirjastojärjestelmäpalvelut 1 htv). ARENE ry:n rahoituksella Kansalliskirjastossa oli Theseus-palvelusopimuksen mukaisesti resursoituna 0,5 htv Dspace-järjestelmäasiantuntijuutta.

4 Rakenteelliset muutokset

Rakenteellisena muutoksena Kemi-Tornion ja Rovaniemen ammattikorkeakoulujen kirjastot yhdistyivät yhdessä Lapin yliopiston kirjaston kanssa Lapin korkeakoulukirjastoksi. Kyseisten korkeakoulujen kirjastotietokannat yhdistettiin Linnea2-konsortioon kuuluvaksi Juolukka-tietokannaksi. Muu konsortioyhteistyö jatkuu ammattikorkeakoulukirjastojen osalta AMKIT-konsortiossa. Uuden Tampereen ammattikorkeakoulun kirjaston (Tampereen ja Pirkanmaan ammattikorkeakoulujen kirjastojen yhdistyminen) tietokannan nimeksi tuli Oma. Lahdessa tiedekirjaston tietokanta liitettiin ammattikorkeakoulun kirjaston Masto-tietokantaan. Neuvotteluja korkeakoulukirjastojen yhdistymisestä on ollut lisäksi käynnissä ainakin Lappeenrannan alueella ja yhteistoiminnan syventämisestä Mikkeli-Kymenlaakso -akselilla.

LIITTEET

Liite 1 AMKIT-konsortion yleiskokousedustajat, johtoryhmä ja työryhmät vuonna 2010

Liite 2 AMKIT-konsortion edustajat kirjastoalan yhteistyöelimissä vuonna 2010

Liite 3 AMKIT-konsortion laatimat lausunnot, kommentit ja esitykset vuonna 2010

Liite 4 Voyager-kirjastojärjestelmään liittyvät kulut, ammattikorkeakoulujen maksusuudet vuonna 2010

Liite 5 FinELib-rahoitus vuonna 2010

Liite 6 AMKIT-konsortiokustannukset vuonna 2010

Liite 7 AMKIT-konsortiokustannukset vuonna 2010, ammattikorkeakoulujen maksusuudet